

Referanser:

Arkivsak: 23/03034-22

Saksdokumenter:

Kirkerådets underutvalg, særutvalg og internrevisjon. Forslag til mandater og instruks.
Rapport fra PwC

Mandat for utvalg under Kirkerådet samt internrevisjon

Sammendrag

Denne saken inneholder forslag til mandat for finansutvalget, revisjonsutvalget, arbeidsgiverutvalget og arbeidsutvalget, samt instruks for Kirkerådets internrevisjon. Disse forslagene er utarbeidet i en rapport fra PwC som er vedlagt saken.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet vedtar følgende mandat for finansutvalget:

- 1. Hjemmel**

- Hjemmel i KM 8/24 (Instruks for Kirkerådet)

- 2. Formål**

- Finansutvalget skal være et rådgivende organ for Kirkerådet og administrasjonen i oppfølgingen av Investeringsstrategien. Utvalget har ikke besluttende myndighet.

- 3. Oppgaver**

- 1) Følge opp at investeringsporteføljen er i henhold til vedtatt investeringsstrategi, herunder;
 - a) Allokering og forhold mellom risiko og avkastning
 - b) Innhold og eventuell oppfølging av investeringer knyttet til dette
- 2) Årlig drøfte, og eventuelt fremme forslag til endringer av -
Investeringsstrategien, og - Retningslinjer for samfunnsansvarlige investeringer

4. Sammensetning

Finansutvalget skal settes sammen med representanter for Kirkerådet og Kirkerådets administrasjon. I tillegg kan Kirkerådet oppnevne eksterne representanter til utvalget etter eget ønske for å sikre nødvendig kompetanse. Forvalter deltar i møtene, men er formelt ikke medlem av utvalget.

Representant(e) fra Kirkerådet kan ikke samtidig sitte i Revisjonsutvalget.

5. Rapportering

Finansutvalget skal avgi minimum årlig rapport til Kirkerådet. I tillegg skal utvalget til neste Kirkerådsmøte rapportere om vesentlige endringer i porteføljen som følge av eksterne faktorer.

2. Kirkerådet vedtar følgende mandat for revisjonsutvalget:

1. Hjemmel og bakgrunn

Hjemmel i KM 12/23 og KM 8/24 (Instruks for Kirkerådet)

2. Formål

Revisjonsutvalget er et saksforberedende og kontrollerende underutvalg for Kirkerådet. Utvalget skal bidra til å styrke og effektivisere Kirkerådets arbeid med oppfølging, tilsyn og kontroll med regnskapsrapportering, operasjonell risiko, etterlevelse og systemene for risikostyring og internkontroll.

3. Oppnevning og organisering

Revisjonsutvalget består av 3-5 medlemmer, der minst ett av medlemmene må være medlem av Kirkerådet. Ett av medlemmene fra Kirkerådet oppnevnes som leder av utvalget. Utvalget kan suppleres med eksterne medlemmer for å sikre tilstrekkelig kompetanse innenfor regnskap, revisjon og virksomhetsstyring.

Medlemmene av Revisjonsutvalget oppnevnes av Kirkerådet for to år av gangen. Økonomidirektør fungerer som sekretær for utvalget.

Internrevisor deltar i saker som er forberedt av internrevisjonen og ellers når utvalget måtte ønske det.

4. Møter

Revisjonsutvalget møtes minimum fire ganger i året, og ellers når utvalget selv finner det nødvendig. Det skal utarbeides en årsplan for møtene som deles med Kirkerådet og direktør.

Utvalget beslutter selv hvem som skal kalles inn fra administrasjonen. Ekstern revisor møter etter avtale.

Minst én gang årlig skal utvalget ha eget møte med ekstern revisor, uten deltakelse fra sekretær eller andre i Kirkerådets administrasjon.

Det kan avtales fellesmøter med andre utvalg ved behov.

5. Ansvar og fullmakter

Revisjonsutvalget svarer overfor Kirkerådet for gjennomføringen av sine oppgaver. Utvalgets virksomhet endrer ikke de enkelte rådsmedlemmene eller det samlede Kirkerådets ansvar for økonomi- og virksomhetsstyringen.

For utførelsen av sine oppgaver kan utvalget undersøke alle aktiviteter og forhold knyttet til rettssubjektet Den norske kirke, og utvalget kan be ansatte om å gi utvalget adgang til informasjon og personell.

6. Oppgaver

Revisjonsutvalget skal bidra til å ivareta Kirkerådets tilsyns- og kontrolloppgaver med å påse at rettssubjektet Den norske kirke har etablert tilstrekkelige prosesser for virksomhetsstyring, risikostyring og intern styring og kontroll.

På grunnlag av rapportering fra administrasjonen, internrevisjonen og/eller ekstern revisor skal utvalget forberede saker som gjelder:

- Økonomisk og operasjonell risiko for rDnk
- Systemer for risikostyring og internkontroll, samt etterlevelse av disse.
- Regnskapsrapportering, herunder vesentlige risikoer og kontrolltiltak knyttet til integritet og fullstendighet
- Prosesser for ekstern regnskapsrapportering
- Ekstern revisors risikovurderinger, planer og rapportering
- Internrevisjonens uavhengighet, ressurser, planer og rapportering
- Gjennomgang av årsplan for internrevisor og uttalelse om ansettelse av internrevisor
- Andre forhold som Kirkerådet eller revisjonsutvalget selv beslutter, eller som ønskes tatt opp av internrevisjonen eller av ekstern revisor

Utvalget skal årlig evaluere utførelsen av egne aktiviteter og være gjenstand for ekstern evaluering hvert fjerde år.

7. Utsendelse, protokollføring, rapportering, mm.

Saksdokumenter skal, så langt det er mulig, tilgjengeliggjøres for utvalgets medlemmer fem dager før utvalgsmøter.

Revisjonsutvalget avgir skriftlig innstilling til Kirkerådet i enkeltsaker med en kort redegjørelse for det som har vært særlig drøftet, og rapporterer ellers fra sine møter i etterfølgende Kirkerådsmøter. En mulig innstilling kan være at en sak sendes tilbake til administrasjonen for videre behandling.

Protokoll fra revisjonsutvalgets møter fremlegges til orientering på Kirkerådets møter.

3. Kirkerådet vedtar følgende mandat for arbeidsgiverutvalget:

1. Hjemmel og bakgrunn

Hjemmel i KM 25/21 og KM 8/24 (Instruks for Kirkerådet)

2. Formål

Formålet med arbeidsgiverutvalget er å forvalte arbeidsgiveransvaret som er lagt til Kirkerådet, innenfor de overordnede føringene Kirkerådet gir.

3. Oppgaver

a) Arbeidsgiverutvalget setter i verk Kirkerådets vedtak der Kirkerådet har fastsatt overordnede arbeidsgiverpolitiske føringer.

b) Arbeidsgiverutvalget fastsetter lønns- og personalpolitiske retningslinjer, samt lønn for direktør og preses. Utvalget beslutter også rammene for oppgjør til alle på lederlønn i rDnk som Direktøren deretter forhandler med disse lederne. Videre fastsetter utvalget godtgjøring/honorar for ledere av Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd, samt andre som eventuelt innvilges godtgjørelse knyttet til verv i rDnk.

c) Arbeidsgiverutvalget kan initiere og gi innspill til saker om endring av arbeidsgiverrelatert regelverk.

d) Arbeidsgiverutvalget uttaler seg om eller tar stilling til tariffrelaterte og tariffrettslige spørsmål.

e) Arbeidsgiverutvalget forvalter medlemskap i Hovedorganisasjonen KA.

f) Arbeidsgiverutvalget stemmer over tariffavtaler. I saker der forhandlingsresultatet overgår Kirkerådets budsjetttrammer, må sak vedkommende økonomiske konsekvenser legges fram for Kirkerådet for budsjettrevisjon.

g) Arbeidsgiverutvalget kan delegerer myndighet til direktøren.

Sammensetning

Arbeidsgiverutvalget består av fem medlemmer, valgt av og mellom Kirkerådets medlemmer. Arbeidstakere i Den norske kirke kan ikke velges som medlemmer til utvalget. Preses er unntatt dette.

Virksomhetsregler

Instruks for Kirkerådet er lagt til grunn for Arbeidsgiverutvalget så langt det passer.

Rapportering

Arbeidsgiverutvalget rapporterer til Kirkerådet. Protokoller fra møtet i Arbeidsgiverutvalget sendes til Kirkerådet fortløpende.

Kirkerådets direktør har ansvar for å forberede og følge opp saker som behandles i Arbeidsgiverutvalget og rapporterer til utvalget i saker som faller innenfor utvalgets mandat.

4. Kirkerådet vedtar følgende mandat for arbeidsutvalget:

1. Hjemmel og bakgrunn

Hjemmel i KM 8/24 (Instruks for Kirkerådet)

2. Formål

Arbeidsutvalget (AU) skal avgjøre saker av mindre betydning som ikke kan utsettes til neste møte i Kirkerådet. Hvis en sak av prinsipiell betydning av tidsmessige grunner ikke kan behandles av Kirkerådet, eller det fremstår som et uforholdsmessig ressurskrevende tiltak å legge saken frem for rådet, kan Kirkerådets arbeidsutvalg avgjøre saken.

3. Oppgaver

- a) AU utgjør intervjuutvalget ved tilsetting av biskoper og avgir tilrådning til Kirkerådet om hvilken kandidat som bør tilsettes som biskop i henhold til regler for nominasjon mv. ved tilsetting av biskoper § 9.
- b) AU avgjør saker som Kirkerådet har delegert til utvalget.

- c) Treffer vedtak i klagesaker når slik myndighet er delegert til utvalget.

Sammensetning

Arbeidsgiverutvalget består av leder, nestleder, preses og to av rådets øvrige medlemmer.

4. Rapportering

Arbeidsutvalget rapporterer til Kirkerådet. Avgjørelser fattet i AU skal refereres i det første møte etter at avgjørelsen er truffet.

- 5. Kirkerådet vedtar følgende instruks for Kirkerådets internrevisjon:

Innledning

Internrevisjonen skal vurdere kirkens internkontroll, rutiner og andre forhold av betydning for kirkens virksomhet.

Denne instruksjonen omfatter ansvarsområder og myndighet for internrevisjonen i Den norske kirke.

Kirkerådet skal regelmessig oppdatere instruksjonen etter innstilling fra Revisjonsutvalget. Internrevisjonen har til enhver tid ansvar for å informere Kirkerådet om endringer i standarder som bør ha betydning for instruksens innhold.

Mandat

Internrevisjonens rolle er å støtte Kirkerådet i sin oppfølging av rettssubjektet Den norske kirkes virksomhet gjennom å gi uavhengige vurderinger og råd om kirkens virksomhetsstyring, risikostyring og internkontroll gjennom bekræftelses- og rådgivningsoppdrag, og etter en årsplan vedtatt av Kirkerådet.

Internrevisjonens bekreftelsesoppdrag kan omfatte alle typer områder relatert til virksomhetsstyring, risikostyring og kontroll. Slike oppdrag kan for eksempel omfatte:

- Målrettet og kostnadseffektiv bruk av ressurser
- Virksomhetskultur
- Strategi- og måloppnåelse
- Plan- og strategiarbeid
- Forebygging og avdekking av misligheter
- Pålitelig rapportering av virksomhetsdata
- Helhetlig risikostyring
- Etterlevelse av lov, forskrifter, internt regelverk, krav fra bevilgende myndigheter og øvrige kvalitetskrav
- IT-governance og IT-sikkerhet

Gjennom ulike bevilgningsvedtak, regler og avtaler med andre deler av trossamfunnet som sikrer et kontrollmandat, kan internrevisjonens bekreftelsesoppdrag også omfatte revisjon av øvrige deler av trossamfunnet Den norske kirke.

Internrevisjonen kan også gjennomføre rådgivende revisjoner med formål om å skaffe innsikt som kan bidra til forbedringer både i forkant av, og underveis i, prosjekter. Internrevisjonen skal vurdere om rådgivningen påvirker eller kan omfattes å påvirke internrevisjonens objektivitet. Hvis aktuelt, skal slike rådgivningsoppdrag inngå i årsplanen. Rådgivningsoppdrag kan eksempelvis dreie seg om oppdrag knyttet til forbedring av internkontroll, mål- og resultatoppnåelse, nyetablering av ulike funksjoner, eller etablering av innsikt i forkant av ulike endringsprosesser.

Leder for internrevisjonen kan utover revisjonsplanen beslutte å gjennomføre oppdrag etter forespørsel fra Revisjonsutvalget, kirkens enheter og ledelse eller på eget initiativ, såfremt det ikke kommer i utilbørlig konflikt med internrevisjonens objektivitet og hensyntar denne instruksjonen og tilgjengelige ressurser. Vesentlige oppdrag avklares med og rapporteres til Kirkerådet via Revisjonsutvalget.

Oppfølging

Internrevisjonen skal monitorere hvordan organisasjonen følger opp anbefalinger som gis fra internrevisjonen. Dersom internrevisjonsleder konkluderer med at ledelsen har godtatt et risikonivå som kan være uakseptabelt for organisasjonen, skal internrevisjonsleder sammen med Direktør ta opp forholdene med Revisjonsutvalget.

Andre oppgaver

For å bidra til best mulig dekning og for å unngå dobbeltarbeid, skal internrevisjonen dele informasjon og samordne aktiviteter med andre interne og eksterne leverandører av bekreftelses- og rådgivningstjenester i det omfang som er hensiktsmessig. Internrevisjonen skal bidra til å bygge opp en god kommunikasjon og tilfredsstillende grensegang mellom rettssubjektet Den norske kirkes øvrige kontrollinstanser.

Profesjonelt grunnlag

Internrevisjonens oppgaver skal utføres i henhold til etiske regler og standarder for profesjonell utøvelse av internrevisjonen, utgitt av IIA Norge. Herunder skal internrevisjonen være gjenstand for ekstern evaluering minst hvert femte år.

Internrevisjonen skal ha et styringssystem med dokumenterte rollebeskrivelser, arbeidsprosesser og revisjonsmetodikk som sikrer implementering og etterlevelse av IIA Norges standarder og denne instruksen.

Organisering og uavhengighet

Internrevisor rapporterer til Kirkerådet via Revisjonsutvalget, men kan ved behov rapportere direkte til Kirkerådet. Leder for internrevisjonen rapporterer administrativt til Økonomidirektør. Kirkerådet vedtar internrevisjonens revisjonsplaner og budsjett etter innstilling fra Revisjonsutvalget.

Ansatte i internrevisjonen skal utvise objektivitet og kan ikke ha direkte lederansvar eller myndighet knyttet til aktivitetene som revideres, eller være involvert i annen aktivitet som kan påvirke internrevisjonens dømmekraft.

Internrevisjonen har, innenfor gjeldende standarder for internrevisjon, myndighet til å bestemme innretningen av sine prosjekter.

Fullmakter og rettigheter

Leder for internrevisjonen skal ha full tilgang til alle anliggender innenfor rettssubjektet Den norske kirke som er relevant for oppdragene, herunder personell, dokumenter, systemer og fysisk eiendom. Normalt er denne tilgangen også gitt internrevisjonens medarbeidere innenfor sitt ansvarsområde, men opplysningsgiver kan kreve å informere leder av internrevisjonen direkte når det foreligger særlige grunner. Internrevisjonen skal motta den nødvendige assistanse og tilrettelegging fra organisasjonen for å utføre vedtatte oppdrag.

Leder for internrevisjonen har fullmakt til å anskaffe eksterne ressurser til prosjekter som krever spesialkompetanse innen revisjon, f.eks. IT revisjon, innenfor vedtatt budsjett.

Rapportering og kommunikasjon

Internrevisjonen skal rapportere til Kirkerådet ved Revisjonsutvalget minimum fire ganger årlig. Internrevisjonen skal ha løpende dialog med Kirkerådets leder, organisasjonens ledelse og med leder for Revisjonsutvalget. Det skal etableres hensiktsmessig dialog, åpenhet og samarbeid med eksterntrevisor og Kirkemøtets komite for oppfølging av Kirkerådets arbeid.

Kirkerådet skal årlig vedta budsjett for Internrevisjonen og regelmessig evaluere internrevisjonens arbeid.

Saksorientering

Forslagene til mandater for utvalg under Kirkerådet og instruksene for internrevisjon er foreslått med bakgrunn i PwCs rapport «Kirkerådets underutvalg, særutvalg og internrevisjon. Forslag til mandater og instruks», som er vedlagt denne saken. Denne rapporten er en del av det videre arbeidet med kontrollordninger, og må ses i

sammenheng med Instruks for Kirkerådet, som ble vedtatt på Kirkemøtet i april 2024 (KM 08/24).

Finansutvalget

Forslaget til mandat for finansutvalget bygger i stor grad på det nåværende mandatet. Det er foreslått noen presiseringer, for å tydeliggjøre og avgrense finansutvalgets oppgaver. Blant disse presiseringene er at finansutvalgets rådgivende funksjon begrenser seg til saker som faller inn under investeringsstrategien. En annen er at større endringer i porteføljen skal rapporteres til Kirkerådet på neste kirkerådsmøte. Til slutt foreslås det, av hensyn til uavhengighet, at representant(e) fra Kirkerådet i finansutvalget ikke samtidig skal sitte i revisjonsutvalget.

Revisjonsutvalget

Opprettelsen av revisjonsutvalget var en del av PwCs anbefalinger i rapporten «Evaluerings av kontrollordningene i Den norske kirke» fra 2023, og som ble konkretisert og vedtatt i sak KM 12/23. Dette utvalget får et kontrollmandat som skal sikre at rettssubjektet Den norske kirke har tilstrekkelige prosesser for virksomhetsstyring, risikostyring og intern styring og kontroll.

Arbeidsgiverutvalget

Det foreslåtte mandatet for Kirkerådets arbeidsgiverutvalg (AGU) baserer seg i stor grad på det tidligere mandatet som Kirkemøtet vedtok i 2017, før det ble opphevet i 2021. De justeringene som PwC foreslo var bl.a. å skrive inn at direktøren har ansvar for å forberede og følge opp sakene, og at AGU skal fastsette rammene for topplederlønninger i rettssubjektet Den norske kirke.

I sak KR 45/24 vedtok Kirkerådet at sekretariatet skulle komme tilbake med en sak om utvidelse av AGU og vurdering av om det skal være vararepresentanter til arbeidsutvalget (AU) og AGU. Det er foreslått i vedtakspunkt 3, under sammensetning, at AGU skal bestå av fem medlemmer. PwCs rapport følger dagens regler med fire medlemmer. Når det gjelder hvorvidt det skal være vararepresentanter til AU og AGU, har dette blitt vurdert til at det ikke er hensiktsmessig. Denne vurderingen er knyttet til behovet for kontinuitet i sakene som disse utvalgene behandler, og at det ikke er formålstjenlig at varamedlemmer uten kjennskap til sakene skal gå inn ved forfall. For AU, som i tidligere perioder har hatt varamedlemmer, har varamedlemmene i svært liten grad vært innkalt.

Arbeidsutvalget

PwC peker i sin rapport på at Kirkerådet primært bør regulere virksomheten til sine egne underutvalg i egne mandater, og ikke gjennom delegasjonsreglementet.

Forslaget har derfor samlet bestemmelsene fra Regler for Kirkerådets virksomhet og delegasjonsreglementet til ett mandat for AU.

Instruks for Kirkerådets internrevisjon

Internrevisjoner som følger IIAs Global Internal Audit Standards skal arbeide etter en formell instruks. Det er derfor viktig å få på plass en slik instruks, som etter disse standardene må tilpasses virksomhetens egenart. Internrevisjonen skal være uavhengig i sin organisering, og rapporteringslinjen flyttes med denne instruks fra direktør til Kirkerådet. Videre er det sentralt at internrevisjonen i større grad fokuserer på virksomhetens måloppnåelse og ikke bare etterlevelse.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Denne saken har ingen vesentlige økonomiske konsekvenser. Dersom AU/AGU skal ha fysiske møter, vil en økning i antall medføre noe økte kostnader. Instruks for internrevisjon vil flytte rapporteringslinjen for internrevisjonen i rettssubjektet Den norske kirke fra direktør til Kirkerådet.